

Geachte heer Jouke Schotel,

Graag voldoen wij aan uw verzoek iets te zeggen over uw boek *Schaduw van de Blauwe Bergen - Kroniek van een Indische familie*.

Mijn echtgenote vond het een hele eer om uw boek uitgereikt te krijgen. Aangezien wij in ons huwelijk een 'strikte' taakverdeling hebben, was het vervolgens aan mij om uw boek te lezen. Dat heb ik dan ook met veel genoegen gedaan. Temeer daar ik sinds 1972 getuige ben geweest van de 'integratie' van een Molukse familie in het land van de kaaskoppen. En tegelijkertijd lijdend voorwerp van mijn eigen (des)integratie in het Molukse.

Algemene indruk van het boek: Mooie kaft, heimwee-achtige blauwe bergen. Verzorgd Nederlands van niveau, vloeiende en boeiende schrijfrant. De titel van het boek is passend. De altijd op de achtergrond van vrijwel elk panorama aanwezige (en per volgende generatie fletser wordende) blauwe bergen van de Gordel van Smaragd.

We komen ze op pagina 11 weer onontkoombaar tegen.

Langzaam maar zeker worden we, al lezend, ingezogen in het leven van de hoofdpersonen en het belang van het Koninklijk Nederlands Indische Leger in hun leven.

Pagina 41 laatste zin onderaan: Johan ontmoet Liz opnieuw in Den Haag. De start van de eerste generatie.

Pagina 44 heeft het over een belangrijk verschijnsel: met niemand over je verleden kunnen praten.

Pagina 55: 1949 -mijn geboortejaar- was een belangrijk jaar

in de evolutie van Nederland en Indonesië. Lingadjatti-conferentie.

Pagina 114-115 gaat over ingekwartierde marinemannen. Persoonlijk vind ik halverwege 115: 'Zij vonden het ook boeiend' qua onderwerp een beetje vaag. Je weet wel dat het om de marinemannen gaat maar .. nu ja. Spijkers op laag water van mijn kant wellicht.

Pagina 182 halverwege: het rook naar zwavel (mannelijk), **die** ipv **dat**. Even verderop weer de heimwee oproepende blauwe bergen.....

183 bovenaan: 'Uit die schaduw... ' mooi gezegd.

Pagina 191: bovenaan 'De Haan' en later: hij heette Bram de Haan..beetje dubbel.

Pagina 194: Maximale mentale hardheid en incasseringsvermogen **worden** bereikt.

Pagina 229 'Zonder veel woorden volgden'

In uw verantwoording op pagina 285 zegt u: "Het is welhaast onvermijdelijk.....van het verhaal'. Zo is het ook. Dat kan juist de kracht of de zwakte van dit type boek zijn. Af en toe had ik welk eens de indruk, dat ik twee -overigens goed en soms spannend geschreven- boeken aan het lezen was (Servië).

(En dan daartegenover mijn eigen verhaal, dat ik voor Suriname tekende om mezelf te verhinderen om uit Nederlandse kazernes weg te lopen.)

Een anekdote betreffende mijn ervaringen met Hollandse Rading wil ik u niet onthouden. In een kinderrijk Moluks gezin moesten de banen soms ter plekke worden bedacht, als er weer iemand, oh schrik, met goed gevolg van school

kwam. We zullen dit kind om privacy-redenen Boetje noemen. Het zesde kind kwam met goed gevolg van school. Wat nu? Goede raad was duur. Plotseling het idee. Waarom geen marinier worden? See the world and learn at the same time!

Op de dag van de toelatingstest belde ik opgetogen naar Nijmegen: En!?! Goed gegaan? Ik zag hem al op Savaneta. Wààt? Gezakt!?! Ik wist genoeg en hing al aan de telefoon met Hollandse Rading om woest de 'officier van test' ter verantwoording te roepen. 'Is het nu eindelijk eens over met bruine jongetjes pesten!?!'

De officier begreep mij wel. Tja, mijnheer, de eerste vraag was: Houd je van je moeder? Die had Boetje dus met een volmondig 'ja' beantwoord. De volgende vraag was 'Kun je langer dan een paar dagen van huis, weg van je moeder? En ook die had Boetje volstrekt naar waarheid ingevuld: neen. De derde vraag ging over het maken van langere reizen..

Ik hoef u er niet verder mee lastig te vallen: Boetje zakte *geheel naar waarheid* als een Molukse baksteen. Er ging op dat moment een groot marinier aan hem verloren....

Vriendelijke groet,
namens Carol,

Peter Zethoven.